Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool-Heilig Hart te HARELBEKE

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	19612
Instelling	Vrije Basisschool-Heilig Hart
Directeur	TONY LECOUTRE
Adres	Tuinstraat 21 - 8530 HARELBEKE
Telefoon	056-72.43.45
Fax	056-72.43.46
E-mail	info@vbsheilighart.be
Website	www.vbsheilighart.be
Bestuur van de instelling	VZW Katholiek Basisonderwijs Harelbeke
Adres	Tuinstraat 20 - 8530 HARELBEKE
Scholengemeenschap	vzw Katholiek Basisonderwijs Harelbeke
Adres	Tuinstraat 20 - 8530 HARELBEKE
CLB	Vrij CLB Groeninge
Adres	Kasteelstraat 27 - 8500 KORTRIJK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	17-02-2014, 18-02-2014 en 20-02-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	20-02-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	28-02-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Johan Kets
Teamleden	Jan Loosveld
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING **3**

1 SAMENVATTING **5**

2 DOORLICHTINGSFOCUS **7**

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus 7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus 7

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING? **8**

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden? 8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen? 8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie 8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming 8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming 8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde 11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming 13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde ’bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne’? 15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden? 15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering? 15

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT? **17**

4.1 Deskundigheidsbevordering 17
4.2 Leerbegeleiding 18

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL **21**

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL **23**

6.1 Wat doet de school goed? 23
6.2 Wat kan de school verbeteren? 23
6.3 Wat moet de school verbeteren? 23

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN **24**

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING **24**

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken

(zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
   - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
     Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
     Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
       - het onderwijsaanbod
       - de uitrusting
       - de evaluatiepraktijk
       - de leerbegeleiding.
   - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
   - een selectie van overige regelgeving.

2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
   - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
   - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
   - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
   - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
   In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.
Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool ‘Heilig Hart' ligt in het centrum van Harelbeke. Naast een secundaire school, bevindt zich op dezelfde campus ook een kinderdagverblijf. Hieruit stromen heel wat kinderen door naar de kleuterafdeling. De school profileert zich als een echte ‘zorgschool’, die kinderen van nabij volgt in hun ontwikkeling en leren en hen passende ondersteuning biedt.
Wiskundige initiatie, wiskunde en muzische vorming stonden in de focus bij het erkenningsonderzoek tijdens deze doorlichting. De school levert voldoende inspanningen om op dit vlak haar maatschappelijke opdracht na te komen.
In de **kleuterafdeling** komen de leerplandoelen voor **wiskundige initiatie** en **muzische vorming** op een geïntegreerde wijze aan bod binnen de thema’s. Het team streeft naar evenwicht tussen de verschillende domeinen binnen deze leergebieden. Het leerplan is een leidraad, maar nog meer als verantwoordings- dan als planningsinstrument. Kleuters krijgen volop kansen om te experimenteren in de verschillende speelleerhoeken. De leerkracht stimuleert hen om hun ervaringen correct te verwoorden en om creatief oplossingen te bedenken voor problemen. Het team volgt de kleuters intensief in hun ontwikkeling en biedt hen de nodige ondersteuning. Een nauwere afstemming van de verschillende observatiekaders op de nagestreefde doelen kan dit proces nog versterken. De meeste kleuters zetten met succes de stap naar het eerste leerjaar.
In de **lagere afdeling** bepaalt een onderwijsleerpakket grotendeels het aanbod voor **wiskunde**. Leerkrachten vertrouwen erop voor volledigheid en gradatie. Toch houden ze ook de leerplandoelen in het oog en ze hanteren, naast methodetoetsen, ook genormeerde testen. Betekenisvolle contexten en probleemsituaties komen soms in het gedrang door een te snelle overstap naar technische rekenvaardigheden. Net zoals in de kleuterafdeling komt hier de leerbegeleiding sterk uit de verf. Uitgebreide observaties en zorgmaatregelen en waardevolle differentiatievormen zijn kenmerkend voor de aanpak van het team.
Muzische vorming is sinds vorig jaar een prioriteit in de school. Dit zorgde ook in de lagere afdeling voor een meer evenwichtig aanbod tussen en binnen de domeinen, met aandacht voor ‘beschouwen’ en ‘creëren’. Het team probeert minstens alle algemene doelen voldoende kansen te geven en houdt ook zicht op de overige leerplandoelen. De klasoverschrijdende samenwerking resulteert in een gevarieerd aanbod, waar leerlingen heel betrokken aan deelnemen. Afspraken voor een continue opbouw en meer specifieke criteria voor de evaluatie, ziet de school terecht als werkpunten.
Een tweede luik van de doorlichting onderzocht of de school haar eigen kwaliteit bewaakt en bijstuurt. Daarvoor werden deskundigheidsbevordering en leerbegeleiding nader bekeken.
Deskundigheidsbevordering groeit vanuit de noden van het team en op basis van persoonlijke streefdoelen. Een beleids- en meerjarenplan leggen de afspraken vast. De meeste leerkrachten zijn veranderingsbereid en leren vooral van elkaar bij vernieuwingen. Daarnaast groeien er waardevolle initiatieven, zoals hospiteren en overleg met andere scholen, die dit proces zeker verrijken. Het vervolgtraject, de opvolging en de afronding van een innovatie is niet altijd even expliciet afgesproken.
Leerbegeleiding is de laatste jaren uitgegroeid tot een sterk kenmerk van de school. Onder impuls van het zorgteam concretiseerde de school haar zorgvisie in een stevige zorgstructuur, waarin de preventieve basiszorg een prominente plaats neemt. De leden van het zorgteam hebben een duidelijke taakverdeling en ondersteunen hun collega’s op een ontwikkelingsgerichte wijze. Zowel trager als sneller vorderende leerlingen krijgen aangepaste hulp, maar de signalering van meerbegaafden kan wellicht nog gerichter verlopen. De zorgdossiers bieden aan alle betrokkenen een helder beeld van de verschillende interventies. Diverse overlegmomenten verhogen het deskundig handelen van alle teamleden op dit terrein.
Het **algemeen beleid** binnen de school ligt in handen van de directeur, die zich laat bijstaan door verschillende werkgroepen en een kernteam. Op dit moment investeert hij sterk in een goede informatiedoorstroming, om de visie en de afspraken binnen de school niet te laten verwateren. Voor de pedagogisch-didactische ondersteuning rekent hij vooral op overleg, soms op klasbezoeken. De school beluistert de mening van leerkrachten en ouders, maar ook van leerlingen. Leerlingenresultaten hebben een groeiende invloed binnen de kwaliteitszorg op school, hoewel ze wellicht nog ruimere mogelijkheden hebben voor de bijsturing van de didactische praktijk. De inzet en de bereidheid van het team om in te spelen op externe verwachtingen, vormen een stevige basis voor kwaliteitsonderwijs.

Het **advies** bij deze doorlichting is ‘gunstig’ voor de erkenningsvoorwaarden in beide afdelingen, behalve voor het aspect ‘bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne’, waar nog enkele bijsturingen moeten gebeuren. De school leeft de onderzochte ‘overige regelgeving’ na.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

wiskundige initiatie
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

wiskunde
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie in voldoende mate na. Zowel bij de planning als bij de uitvoering van het aanbod richten leerkrachten zich op het leerplan. Bij het volgen van kleuters in hun ontwikkeling zijn aspecten van dit leergebied duidelijk aanwezig.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming in voldoende mate na. Het team streeft naar een evenwichtig en volledig aanbod voor de verschillende domeinen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

Voor de planning van hun aanbod richten de teamleden zich op een netgebonden planningsinstrument. Dit biedt hen structuur bij het begeleiden van de ontwikkeling van elke kleuter.
Samen met collega's brainstormen ze over mogelijke activiteiten per thema. Kleuters mogen hierbij zelf ideeën aanbrengen en ook de 'witte weken' in de jaarplanning creëren kansen voor de inbreng van kinderen.
Leerkrachten plannen een gevarieerd aanbod van activiteiten, maar het evenwicht tussen de leergebieden is hier minder merkbaar.
Na de brainstorming selecteren ze per thema en per activiteit dominante ontwikkelingsaspecten, die ze extra kansen willen geven binnen diverse ervaringssituaties. Ondanks gemaakte afspraken, slaagt niet iedereen erin om het aantal geselecteerde doelen beperkt te houden.
Daarnaast richten leerkrachten zich ook op leerplandoelen. Voor wiskundige initiatie is er een overzicht met de nagestreefde kerndoelen per leeftijdsgroep. Bij muzische vorming hanteren ze een lijst met algemene doelen, die zowel 'beschouwen' als 'creëren' viseren. Deze werkwijze zorgt ervoor dat de verschillende domeinen doorheen het schooljaar op een evenwichtige manier kansen krijgen.
De thematische aanpak zorgt voor een goede horizontale samenhang tussen wiskundige initiatie, muzische vorming en andere leergebieden.
Doelen van beide leergebieden zijn frequent in de dag- en themaplanning terug te vinden. Begin dit schooljaar was dit minder het geval. Het team wijt dit aan de overschakeling naar een digitale planning, maar toont aan dat die leerplangerichtheid er vorig schooljaar wel was.
Uit de hoekenfiches blijkt een duidelijke aandacht voor doelen van wiskundige initiatie. Muzische vorming komt daarin slechts zelden voor.
Leerkrachten zorgen binnen muzische vorming voor een evenwichtige spreiding van technieken en werkvormen. Ze houden een overzicht bij per domein en sturen soms een thema bij om hiaten in te vullen. Enkelen hanteren de doelenrapportage van hun digitale agenda om zicht te krijgen op wat al aan bod kwam.

Toch richt dit streven naar volledigheid zich nog meer op verantwoording, dan op een proactieve planning van het aanbod in de 'vaste' thema's of via hoeken- en activiteitenfiches.
Het team maakte afspraken voor een continue opbouw van streefwoordenschat bij de thema's. Ook de gradatie van specifieke rekenbegrippen is in kaart gebracht en werd aan ouders meegedeeld.
Digitale media worden vooral bij oudere kleuters gericht ingezet om wiskundige en muzische doelen na te streven.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

Vooral bij het ontwikkelingsondersteunend leren zorgen leerkrachten voor doelgerichte impulsen op het vlak van wiskundige initiatie en muzische vorming. Ook in andere ervaringssituaties krijgen kleuters kansen om te exploreren en te experimenteren. Ze worden gestimuleerd om hun ervaringen en hun aanpak op een duidelijke en correcte wijze te verwoorden.
Leerkrachten stellen kleuters voor problemen en stimuleren hen om die zelfstandig en creatief aan te pakken.
Het klasbeeld getuigt van de aandacht voor verschillende muzische domeinen. Illustratief daarvoor zijn de tentoongestelde - vaak driedimensionale - creaties van kleuters en de zelfgemaakte muziekinstrumenten.
In sommige klassen zijn nog groeikansen voor een gestructureerde (maar toch aantrekkelijke) inrichting, als ondersteuning voor een stimulerend leef- en leerklimaat.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De speelleerhoeken krijgen vaak een verrijking vanuit het lopende thema. Onder meer de zandbak, de bouwhoek en de winkel bevatten heel wat materialen die denkontwikkeling stimuleren.
Het team maakte afspraken over het gebruik van kalenders voor de ontwikkeling van het tijdsbegrip. De meeste teamleden leven de graduele opbouw ervan consequent na.
Er zijn diverse ontwikkelingsspelen beschikbaar, die aspecten van wiskundig denken extra kansen bieden.
Er is een rijk puzzelaanbod, maar de gradatie is eerder beperkt gevisualiseerd. Daardoor missen kleuters kansen om - op hun niveau - hun leren en ontwikkelen zelf te leren sturen.
Er is voldoende verbruiksmateriaal om muzische activiteiten op een rijke en gevarieerde wijze te organiseren.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem

Leerkrachten volgen de ontwikkeling van kleuters op het vlak van wiskundige initiatie. Daarvoor gebruiken ze verschillende observatie-instrumenten: een klasoverzicht met de beginsituatie, klasscreenings met deelvaardigheden en gradueel opgebouwde observatielijsten.
Daarnaast is er ook een 'MDO-formulier' dat structuur biedt bij observaties en een leidraad vormt bij oudergesprekken.
De indeling van de observatiedomeinen is telkens een beetje anders en verschilt sterk van de ontwikkelingsdomeinen die de themaplanning sturen. Dit bemoeilijkt de noodzakelijke afstemming tussen doelenkeuze en evaluatie.
Aspecten van muzische ontwikkeling zijn weinig of niet herkenbaar in de meeste observatielijsten. Enkele klasscreenings peilen naar eerder technische muzische vaardigheden en een groeiboekje brengt de evolutie van kindertekeningen in kaart.
De oudste kleuters nemen deel aan externe testen, die onder meer belangrijke wiskundige inzichten en vaardigheden onderzoeken. De meesten stappen met succes over naar de lagere afdeling.

Rapporteringspraktijk
Interne en externe communicatie

Het team maakt veel werk van een goede communicatie met de ouders. Kleuterdagboeken en themabrieven geven ouders zicht op wat hun kind in de klas leert en hoe het zich daarbij voelt en gedraagt. Zowel wiskundige als muzische aspecten komen daarbij aan bod.
Op de website van de school vinden ouders regelmatig foto's, filmpjes en uitleg over interessante klasactiviteiten.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Leerkrachten proberen een zicht te krijgen op de beginsituatie van de kleuters in hun groep. Overgangsgesprekken en het (digitale) kleuterdossier geven daarbij een aanzet, die ze aanvullen met een eigen inschatting van de beginsituatie. Daarnaast is er ook heel vaak informeel overleg.
Verschillende leerkrachten voorzien een gedifferentieerd, leeftijdsspecifiek aanbod binnen de gemengde groepen. Toch nemen ze - terecht - niet zozeer de leeftijd, maar de individuele ontwikkeling als norm voor differentiatie.
De observaties en testen vormen het vertrekpunt voor extra ondersteuning of gedifferentieerde materialen voor sommige kleuters. Leerkrachten 'spelen hier vooral kort op de bal' en proberen kinderen zo goed mogelijk te helpen. Een sterkere relatie met de vooropgestelde doelen zou deze aanpak krachtiger kunnen maken.
Voor sommige kleuters is er een 'handelingsplan', waarbij de interventies van verschillende betrokkenen op elkaar afgestemd worden. Daarin krijgen ook de vooropgestelde streefdoelen en hun evaluatie een plaats.
Voor de oudste kleuters is er systematische zorgondersteuning voorzien. Voor de jongste kleuters gebeurt dit enkel op vraag van de klasleerkracht.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

Muzische vorming is een lopende prioriteit, waarbij de kleuterafdeling samenwerkt met het team van het lager onderwijs. De school rekent hierbij vooral op de eigen expertise en op de richtlijnen in het leerplan. Voorlopig gaat de aandacht nog meer naar de leerplandoelen, dan naar het doorgronden van de achterliggende visieteksten.
Het samen plannen van thema's en het frequente informele overleg scheppen rijke kansen voor het leren van elkaar. Ook het werkplekleren in samenwerking met een hogeschool zorgt voor uitwisseling van didactische expertise en voor openheid voor vernieuwingen.
Bij het opzetten van een vernieuwingstraject rond leeftijdsgemengde groepen, ging het team te rade bij andere scholen in de omgeving. Waardevolle reflecties over wat ze daar leerden vormden het uitgangspunt voor een eigen invulling van deze organisatievorm.
Een leerkracht van de derde kleuterklas ging hospiteren in het eerste leerjaar. Het team wil dit initiatief veralgemenen.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. Het team zorgt voor een doordacht aanbod en biedt leerlingen op een efficiënte wijze ondersteuning bij het verwerven van de doelen voor dit leergebied.

Curriculum

Onderwijsaanbod

Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De teamleden richten zich op eenzelfde onderwijsleerpakket om hun aanbod voor wiskunde vorm te geven. Ze proberen dit nauwgezet af te werken, hoewel ze soms - in onderlinge afspraak - lichte verschuivingen doorvoeren.
Deze aanpak zorgt voor voldoende continuïteit over de klassen heen en biedt garantie op volledigheid.
Teamleden beschikken ook over een overzicht met de leerplandoelen die specifiek zijn voor hun klasgroep.
In hun dagplanning verwijzen ze naar die leerplandoelen. Sommigen houden het aantal bewust beperkt en haalbaar; anderen selecteren nog veel meer doelen dan ze in die lesactiviteit kunnen realiseren.
Het team maakte afspraken over de didactische aanpak en de gradatie bij leerinhouden, zoals referentiematen, het noteren van bewerkingen, het gebruik van de zakrekenmachine …
Tijdens enkele van de geobserveerde activiteiten was er een goede horizontale samenhang met bijvoorbeeld wereldoriëntatie. In andere gevallen waren raakvlakken met andere leergebieden veel minder merkbaar.
Verschillende leerkrachten schakelen digitale media in bij het inoefenen van rekentaken.
Sommige teamleden verwijzen onvoldoende naar betekenisvolle contexten tijdens de lessen wiskunde en stappen te snel over op zuiver technische rekenvaardigheden. Zo maken ze het de leerlingen moeilijk om wiskundige begrippen en technieken nadien te herkennen in andere toepassingssituaties.
Vertrekken vanuit een wiskundige probleemsituatie is ook nog weinig gebruikelijk.
Vaak sluiten leerkrachten wel aan bij wat kinderen al beheersen en verwoorden ze het onderwerp - maar niet het doel - van de les. Bij het einde van de les synthetiseren ze de kernleerstof, samen met de leerlingen.
Oudere leerlingen krijgen stimuli om hun leren zelf in handen te nemen, onder meer via een weekplanning of bij het nadenken over de oorzaak van hun fouten.
Leerlingen mogen hun oplossingsproces expliciteren tijdens leergesprekken.
Alternatieve oplossingswijzen of foutieve denkstappen worden nog minder gebruikt als leerkans.

Onderwijsorganisatie

De lesroosters voorzien voldoende onderwijstijd voor het realiseren van wiskundige leerinhouden. Het team volgt daarbij de suggesties van de eigen koepel.
Vele lessen tonen een leerrijke interactie tussen leerkracht en leerlingen, maar minder tussen leerlingen onderling. Soms mogen kinderen snel aan de slag met bijvoorbeeld schematisch materiaal. Soms loopt het leergesprek lang uit, waarbij de betrokkenheid daalt.
In de meeste klassen loopt een waardevol initiatief om leerlingen te laten samenwerken. Tweewekelijks organiseren leerkrachten ‘duo-momenten’, waarop leerlingen per twee hun taken plannen en elkaar ondersteunen bij het leren.
In sommige klassen stimuleren meetcircuits het actief en handelend leren.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De teamleden gebruiken de leermiddelen en wandplaten die de methode aanreikt op een zinvolle manier. Daarnaast zijn er ook gestructureerde materialen, breukendozen, zakrekenmachines, rekenspelen … beschikbaar.
Recent schakelde de school tablets in tijdens differentiatiemomenten.
De referentiematen voor metend rekenen zijn, zoals afgesproken, in elke klas opgelijst. Sommige zijn ook effectief uitgestald. Er is een duidelijke relatie met de leefwereld van de kinderen.
In de klassen waar 'digitaal kloklezen' een te verwerven doel is, is er geen digitale klok permanent aanwezig.
Alle klassen beschikken over een digitaal bord. Leerkrachten hanteren het op een functionele en vlotte manier om hun lessen te verlevendigen. Soms mogen ook leerlingen het gebruiken.

Infrastructuur

De opstelling van het klasmeubilair laat communicatie tussen de leerlingen toe, maar maakt het sommige kinderen moeilijk om de uitleg aan het bord te volgen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Leerkrachten gebruiken de methodetoetsen en de testen van het leerlingvolgsysteem om zicht te krijgen op de vorderingen van de leerlingen. Daarnaast hanteren ze frequente observaties, die hen toelaten om elke leerling nauwgezet te volgen en passende ondersteuning te voorzien.
Tijdens inoefenmomenten krijgen leerlingen stimulerende mondelinge feedback van de leerkracht. In de werkschriften blijft de feedback soms beperkt tot een afvinkteken, dat kinderen weinig houvast biedt voor verdere ontwikkeling. Toch zijn er ook beloningsstempels en verbale appreciaties te vinden.
'Klassikale verbetering' is een frequent gebruikte evaluatiewijze. Soms - maar niet altijd - staat ze expliciet in functie van 'leren uit fouten'. De continue opbouw ervan over de klassen heen is niet voor iedereen even helder.
Tweemaal per jaar organiseren leerkrachten, ook bij jonge kinderen, 'semesterproeven', waarbij ze grote leerstofgehelen in een korte periode opnieuw toetsen. De motivering daarvoor lijkt soms eerder te zoeken bij traditie, dan bij hun nut binnen het leertraject. Een positief element is de 'sperperiode' voor toetsen vlakbij een vakantie.

Rapporteringspraktijk

Bij de signalerings- en semesterrapporten krijgen ouders duidelijke informatie over de vorderingen van hun kind en inzage in de toetsen. De verschillende wiskundige domeinen komen daarbij meestal evenwichtig aan bod. De verbale commentaar van de leerkracht is motiverend en ondersteunend voor de leerlingen.
Bij het begin van de eerste klas vermeldt het leerlingenrapport een gedetailleerd overzicht van kerndoelen, die elk kind bereikte.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Tijdens overgangsgesprekken krijgen leerkrachten zicht op het (wiskundig) leertraject dat elke leerling in de vorige klas aflegde. Een uitgebreide lijst met klassikale en individuele zorgmaatregelen biedt daarbij sinds kort een bijkomende overlegstructuur.
Foutenanalyses bij de methodetoetsen, de resultaten van het leerlingvolgsysteem en bijkomende observaties vormen het uitgangspunt voor aangepaste differentiatie of remediëringsinterventies. Leerkrachten gebruiken hiervoor onder meer de differentiatiepakketten van het onderwijsleerpakket.
Na een klassikale instructiefase organiseren ze verlengde instructie voor sommige leerlingen, terwijl anderen zelfstandig oefenen. Voor sneller vorderende leerlingen voorzien ze aangepaste taken met zelfcorrectie.
Sommige leerkrachten kiezen voor co-teaching, waardoor de ondersteuningsmogelijkheden verdubbelen.

Bij remediëringsinterventies krijgen leerkrachten systematische ondersteuning van het zorgteam. Vanuit gedetecteerde noden, investeert de school in bijkomende hulp voor metend rekenen en toepassingen.
Enkele meerbegaafde leerlingen hebben een eigen planning met uitdagende opdrachten en kansen tot coaching in andere klassen.
Een meisje dat een jaar overzit, kreeg voor wiskunde een apart traject op haar niveau.

Kwaliteitszorg

De leerlingen van de vierde en de zesde klas nemen deel aan schooloverstijgende proeven van de eigen koepel. De betrokken leerkrachten overleggen met hun collega's over de behaalde resultaten. De directeur vergelijkt deze in grafiekvorm met een referentiegroep. Analyse op het niveau van de getoetste leerplandoelen gebeurt nog minder.
Tijdens personeelsvergaderingen reflecteert het team over aspecten van wiskunde en maakt het afspraken voor bijsturing.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate. Het evenwichtige en doelgerichte aanbod en de degelijke klaspraktijk bieden voldoende garantie om de doelen voor dit leergebied te realiseren.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

Sinds vorig jaar zijn de algemene doelen van het leerplan meer richtinggevend voor de muzische activiteiten die leerkrachten plannen. Dit zorgt voor een beter evenwicht tussen de verschillende domeinen en voor aandacht voor zowel 'beschouwen' als 'creëren'.
Leerkrachten beschikken ook over een overzichtslijst met de subdoelen per domein, maar niet iedereen gebruikt die even functioneel. De leerplandoelen die het digitale planningsinstrument voorstelt, zorgen wel voor een streven naar volledigheid binnen elk domein.
Voor elke klas is er een jaarplan dat de muzische activiteiten per maand spreidt over de verschillende domeinen. Ook dit document stimuleert een evenwichtig aanbod.
Daarnaast bieden enkele recente onderwijsleerpakketten nieuwe ideeën voor de aanpak van dit leergebied.
Het nieuwe leerplan mediaopvoeding is nog niet echt geïntroduceerd. Toch blijkt uit de klaspraktijk van heel wat teamleden dat ze kansen creëren om technische mediacompetenties en ook mediageletterdheid te oefenen.
Binnen de graden is er frequent overleg, waardoor er een goede afstemming is tussen de klassen van dezelfde graad. Over de verschillende graden heen is de gradatie en continuïteit minder afgesproken.
Enkele leerkrachten slagen er al beter in om verschillende muzische domeinen geïntegreerd aan te bieden en zoeken raakpunten met andere leergebieden. Dit is zeker nog geen algemene verworvenheid en het team is zich daarvan bewust.
Naast de reguliere muzische activiteiten, zorgt de school voor een verbreding van het aanbod via toneel- en museumbezoek, kunstenaars op school, workshops, een poëzieroute, een musical…
Teamleden zijn er zich van bewust dat ze ook in de andere leergebieden muzische doelen kunnen nastreven, maar dit is nog weinig geëxpliciteerd.

Onderwijsorganisatie

Het team voorziet slechts het minimum aantal lestijden dat de koepel voorstelt om de doelen voor muzische vorming te realiseren. Dit maakt het noodzakelijk dat de geplande activiteiten volop muzische doelen viseren, wat nu niet altijd het geval is voor een van de drie lestijden.
Tijdens de twee andere lestijden organiseert elke graad klasoverschrijdende activiteiten, waardoor de muzische invulling gegarandeerd is. Leerkrachten verdelen hierbij de taken, waardoor de kansen tot samenwerken en tot bijsturing versterkt worden.
Vrijwel alle geobserveerde activiteiten getuigden van een gevarieerd aanbod, waarbij leerlingen heel betrokken en creatief aan de slag konden met verschillende materialen en werkvormen.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over de nodige verbruiksmaterialen om muzische vorming op een veelzijdige wijze vorm te geven.
Leerkrachten gebruiken multimedia functioneel om het creatieve proces met de leerlingen te bespreken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Vrijwel alle leerkrachten hebben de gewoonte om samen met de leerlingen te reflecteren over het muzische proces en over het bereikte resultaat. De criteria hiervoor zijn echter nog vrij beperkt, zodat kinderen in hun appreciatie nog vaak blijven steken in algemeenheden, zoals 'mooi, leuk en grappig'.
Leerkrachten hebben nog niet echt de gewoonte om de lesdoelen op het niveau van de leerlingen te expliciteren en hen zo tools te bieden om hun leerproces te beoordelen.
Teamleden denken op dit vlak nog te veel in functie van (objectieve?) rapportering. Hoewel ze de muzische ontwikkeling van elk kind als streefdoel stellen, is nog niet uitgeklaard hoe ontwikkelingsgerichte evaluatie daartoe kan bijdragen.
Toch leven er binnen het team waardevolle - maar verspreide - pogingen om muzische vorming op een alternatieve manier te evalueren. In sommige klassen krijgen leerlingen stimuli om een bijgewoonde activiteit of zichzelf te evalueren, om te verwoorden wat ze geleerd hebben en welke technieken hen beter liggen.
Enkele teamleden houden klasscreenings bij per muzische activiteit of noteren per leerling hun observaties voor dit leergebied. Anderen selecteren een leerplandoel en proberen te oordelen in hoeverre leerlingen dit bereiken.

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig
Interne en externe communicatie

Het team stapte af van een cijferbeoordeling voor dit leergebied. Per graad selecteerde het team een beperkt aantal algemene doelen, die ze in drie categorieën beoordelen. De items blijven weinig specifiek en zijn vooral op attitudes gericht.
Muzische vorming ontbreekt op de signaleringsrapporten, waardoor de formele rapportering over muzische vorming heel beperkt blijft.
Creatieve werkjes - vooral binnen het domein beeld - worden aan de klaswand of in de gangen tentoongesteld. Dit draagt bij tot een muzische sfeer.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Aspecten van muzische ontwikkeling zijn nog weinig merkbaar in de beeldvorming over de leerlingen.
Bij de keuze van hun aanbod richten sommige leerkrachten zich met succes op de leefwereld van de kinderen. Soms bepalen leerlingen mee de keuze, wat voor een verhoogde betrokkenheid zorgt.
In een aantal klassen groeit ook de aandacht voor muzische talenten van de leerlingen. Soms mogen meer getalenteerde leerlingen hun klasgenoten ondersteunen.

Deskundigheidsbevordering
Interne expertise

De school koos muzische vorming als prioriteit, vanuit een poging om de samenhang met wereldoriëntatie te versterken. Omdat geschikte leerpakketten ontbraken, verdiepte het team zich in de verwachtingen van het leerplan, dat eigenlijk al van 1999 dateert.
Het team opteerde ervoor om dit vernieuwingsproces zonder externe ondersteuning te laten lopen en realiseerde een algemene bewustwording en een doelgerichte aanpak van de brede leerinhouden voor dit leergebied.
De samenwerking binnen de graad schept waardevolle kansen om samen en van elkaar te leren. Leerkrachten reflecteren samen over hun aanpak en hebben de mogelijkheid om die bij te sturen.
Het team heeft nog weinig zicht op het vervolgtraject. Ook de strategie om opgedane expertise te borgen en de opvolging in de klaspraktijk wachten nog op een concreet 'draaiboek'.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Er zijn tekorten inzake bewoonbaarheid en veiligheid van gebouwen en lokalen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja

Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid

De school heeft een beleidsplan uitgewerkt, met daarin de visie en de afspraken rond nascholing. Het plan omschrijft mogelijke vormen van interne en externe professionalisering. Het team opteert ervoor om nascholingen te laten aansluiten bij de gekozen prioriteiten.
Deze prioriteiten en de daaraan gekoppelde nascholing ontstaan vaak uit een teamevaluatie van het voorbije schooljaar of uit enquêtes bij leerkrachten, leerlingen of ouders. Soms besteedt het team een deel van een studiedag aan de selectie van prioriteiten.
De gekozen opties ordent de school in een meerjarenplanning, die aansluit bij een kwaliteitscirkel.
Voor de teamnascholing koos de school dit schooljaar voor een 'sabbatjaar', waarin lopende prioriteiten geborgd en nieuwe keuzes gepland worden. Hierbij lijkt het team ook even af te wachten of er misschien aandachtspunten van buitenaf komen.
Voor de individuele professionalisering kregen leerkrachten de opdracht een keuze te maken die aansluit bij hun persoonlijke sterkte-zwakteanalyse. Uit gesprekken blijkt inderdaad een verband met het persoonlijk ontwikkelingsplan van individuele leerkrachten.
De meeste teamleden volgen de suggestie om minstens één nascholing per jaar te volgen.

Ondersteuning

Bij vernieuwingstrajecten, zoals muzische vorming, zoeken leerkrachten vooral ondersteuning bij elkaar. Vooral binnen de klassen van dezelfde graad is er frequent informeel overleg.
Voor het lopende traject 'muzische vorming' trekt de school middelen uit om bronnenboeken aan te kopen.
Naast meer organisatorische werkgroepen, zijn er ook die meer pedagogisch-didactische onderwerpen behandelen en het team informatie en ideeën bieden.
Voor de realisatie van het zorgcontinuüm krijgen leerkrachten klasnabije hulp en ondersteuning van het zorgteam.
Zowel de school als de scholengemeenschap organiseren pedagogische werkdagen, waarop didactische prioriteiten aangekaart worden.
Beginnende leerkrachten krijgen een inlooptraject dat zowel werk- als leerbegeleiding voorziet. Ondersteuning voor leerkrachten die starten in een ander leerjaar is niet structureel voorzien. Onderlinge ondersteuning vangt dit voor een stuk op.
Een mentor-coach begeleidt studenten tijdens het werkplekleren. Het team onderstreept dat dit initiatief een groeiende win-winsituatie is voor beide partijen. het schept kansen voor de school als 'lerende organisatie' en voor differentiatie.
De school doet een beroep op de pedagogische begeleiding bij de opvolging van beginnende leerkrachten en bij het kwaliteitsonderzoek.

Doeltreffendheid Tijdens personeelsvergaderingen informeren leerkrachten elkaar over bijsturingen in hun didactische aanpak. Ze reflecteren over de effecten van gezamenlijke projecten.
Voor individuele nascholing geldt de afspraak dat de betrokken leerkrachten kort verslag uitbrengen tijdens een overlegmoment. Een overzichtsrooster van gevolgde initiatieven peilt naar de toepassing van opgedane inzichten in de klaspraktijk.
Bij de vernieuwing van wereldoriëntatie deed de directeur klasbezoeken om de effecten ervan voor de didactische aanpak op te volgen. Voor muzische vorming is dit nog niet gepland. Opvolgen en (tussentijds) evalueren van het afgelegde traject zijn soms te weinig uitdrukkelijk gecommuniceerd bij een vernieuwingsstrategie. Daardoor missen sommige teamleden het zicht op het verdere verloop en de afronding ervan.

Ontwikkeling Binnen het team leeft een sterke vernieuwingsbereidheid en openheid op de verwachtingen van buitenaf. Toch kadert het team mogelijke veranderingen ook in de eigen visie op goed onderwijs.
Merkwaardig is wel dat voor het leergebied lichamelijke opvoeding een gymleerkracht het nieuwe leerplan nog niet geïmplementeerd heeft.
In enkele klassen loopt een interessant initiatief rond co-teaching. Hoewel oorspronkelijk gestart als antwoord op lokalennood, blijkt dit een enorme kans tot leren van elkaar.
De school zet haar eerste stappen in het gebruik van hospiteren als professionaliseringsinstrument. Enkele leerkrachten gingen al in elkaars klas observeren. De andere teamleden kregen de opdracht om dit jaar ook een andere klasgroep te bezoeken.
Het is stilaan een vaste gewoonte om bij geplande didactische veranderingen, de raad in te winnen van andere schoolteams die op dat vlak ervaring opdeden.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De zorgvisie stelt het nastreven en bereiken van ontwikkelingsdoelen en eindtermen als eerste objectief bij leerbegeleiding. Ze situeert zorg op leerling-, klas- en schoolniveau en beklemtoont de cruciale rol van de klasleerkracht.
De visietekst verwijst naar het continuüm van zorg, dat de school concretiseerde in functie van haar eigen context en input. In een zorgplan vinden teamleden een gedetailleerd overzicht van de acties en de taakverdeling binnen de verschillende fases.
Om deze uitgangspunten in de klaspraktijk te verankeren, zet het zorgteam een gefaseerd informatieplan uit.
Uit de praktijk blijkt dat ‘preventieve basiszorg’ al sterk verweven zit in het handelen van de teamleden.
Hoewel het streven naar gelijke onderwijskansen voor alle kinderen geïntegreerd is in de zorgacties, expliciteerde de school haar visie in een afzonderlijk beleidsdocument. De tekst bevat een analyse van de leerlingeninstroom en een reflectie over wat er al gebeurt rond de verschillende thema’s op leerling-, leerkracht- en schoolniveau.

Ondersteuning

De school creëerde een goed samenhangende zorgstructuur om haar visie te realiseren in de dagelijkse praktijk. Tijdens overgangsgesprekken op het einde van het schooljaar verkennen leerkrachten de beginsituatie van elk kind. Het overzicht van individuele en groepszorgmaatregelen geeft hen een gedetailleerd zicht op 'wat werkt' bij de ondersteuning van kinderen.
De opvolging van kinderen verloopt via observatieschema's, methodegebonden toetsen met foutenanalyses en genormeerde tests. In beide afdelingen investeren leerkrachten sterk in dit aspect van preventieve basiszorg.
Het team probeert deze veelheid aan leerlingengegevens stap voor stap te bundelen in een digitaal systeem. Dat moet op termijn zorgen voor een beter overzicht en bereikbaarheid voor alle betrokkenen.
De vastgestelde noden proberen leerkrachten zo goed mogelijk te vertalen in differentiatie- of remediëringsinterventies bij de kinderen. De ondersteuning gaat van momentane aandacht over tempodifferentiatie en aangepaste oefenmaterialen tot gerichte bijsturing in kleine groepen.
Tijdens 'duo-dagen' krijgen sommige leerlingen specifieke taken die aansluiten bij hun vorderingen.
De co-teaching groeit in sommige klassen uit tot activiteit met efficiënte differentiatiekansen. Andere leerkrachten schakelen hiervoor ook studenten in tijdens het werkplekleren.
Voor kinderen die een verhoogde vorm van zorg nodig hebben, kunnen leerkrachten een beroep doen op het zorgteam. De zorgcoördinator en beide zorgbegeleiders hebben een duidelijke taakverdeling, die goed op elkaar is afgestemd.
Ze besteden evenwichtig aandacht aan de drie zorgniveaus, die het beleidsplan vooropstelt. Naast coördinatietaken, is er concrete ondersteuning voor individuele of voor groepjes leerlingen. Dit gebeurt zowel klasextern als in de klas. Leesbevordering krijgt daarin een belangrijke plaats.
Sommige leerkrachten kiezen ervoor om zelf te remediëren terwijl de zorgbegeleider de groep overneemt.
De jongste kleutergroepen krijgen enkel op vraag ondersteuning door het zorgteam. Als motivering hiervoor stelt de school dat ze driejarigen eerst nog ontwikkelingsruimte wil bieden, vooraleer systematisch te remediëren.
Op leerkrachtniveau voorziet het zorgteam materialen en advies, die collega's op het spoor zetten van streefdoelen binnen het zorgbeleid. Deze ondersteuning wordt door het team sterk gewaardeerd.
Tijdens het zorgoverleg bespreekt de zorgcoördinator de vorderingen van alle leerlingen met de klasleerkracht. Daarbij wordt afgewogen welke kinderen nog extra stimuli kunnen krijgen van de klasleerkracht en voor wie een aanmelding voor het multidisciplinair overleg (MDO) nodig is.
Een concrete hulpvraag blijft een moeilijke klus voor de klasleerkracht. Tijdens het MDO krijgt ze verdere invulling.
Voor sommige kinderen ordent het team alle interventies in een handelingsplan dat de doelen, de afgelegde weg en de taakverdeling omschrijft. Het team kiest bewust voor korte tussenperiodes bij de evaluatie.
Via een zorgbrief krijgen ouders informatie over de interventies die voor hun kind gebeuren.
De school is op de hoogte van de ondersteuning door externen en onderhoudt een goed contact met de betrokkenen.

Enkele meerbegaafde leerlingen krijgen uitdagende taken, waarbij ze ook anderen mogen helpen. Anderen mogen binnen hun klas in sneller tempo vorderen. De school beschikt over materialen voor deze leerlingengroep, maar de detectie van deze kinderen hangt af van de opmerkzaamheid van de klasleerkracht.
Tijdens overlegmomenten krijgen leerkrachten haalbare hints en materialen om de visie in hun klas te concretiseren. Het zorgteam kiest voor een geleidelijke groei, met respect voor individuele verschillen.

Doeltreffendheid Het zorgteam houdt een uitgebreid overzicht bij van de zorgbegeleiding per leerling. Net als bij de handelingsplanning, krijgt het effect van de genomen acties daarin systematisch een plaats. Ze vormt het uitgangspunt voor eventuele bijsturing.
Op schoolniveau leidden sommige vaststellingen tot klasoverstijgende aandachtspunten. Zo ondernam het team specifieke acties rond spelling, lezen en aspecten van wiskunde. Voor enkele van deze acties kan het zorgteam de vooruitgang duiden vanuit leerlingenresultaten.

Ontwikkeling Het overleg tussen de zorgcoördinatoren op het niveau van de scholengemeenschap stimuleert de ontwikkelingsdynamiek in de school. De zorgcoördinator brengt de informatie naar het team en zoekt samen met collega's en met de directeur naar acties die beantwoorden aan de noden van de school.
Het frequent zorgteamoverleg schept kansen om deze acties te concretiseren, interventies op elkaar af te stemmen en te leren van elkaar.
De contacten tussen het zorgteam en de klasleerkrachten zijn vaak informele, maar doeltreffende professionaliseringsimpulsen voor de zorgwerking.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap

De directeur houdt het beleid van zijn school stevig in handen. Bij de beleidsvoorbereiding laat hij zich ondersteunen door diverse werkgroepen, een zorgteam en een kernteam. Opvallend is dat dit kernteam de laatste maanden niet meer samen kwam.
Een goede informatiedoorstroming is een van de prioriteiten van de directeur. Hij kiest hierbij voor communicatie via een digitaal platform.
Conform de suggesties binnen de schoolgemeenschap, krijgen ook pedagogisch-didactische aspecten aandacht. De directeur staat open voor nieuwe evoluties op dit terrein en geeft teamleden de kans om ze uit te testen in de praktijk.
Hoewel klasbezoeken niet de hoofdpijler van het didactisch beleid vormen, liepen de voorbije jaren initiatieven in die zin; zeker voor beginnende leerkrachten, maar ook rond wereldoriëntatie en rond aspecten van kleuterdidactiek.
Tijdens functioneringsgesprekken ontstaan persoonlijke vervolmakingsdoelen voor elke leerkracht.
In de lijn van de bijzondere aandacht die de school aan zorg besteedt, gaat de aandacht van de directeur ook naar de zorgoverlegmomenten.

Visieontwikkeling

De school beschikt over een uitgebreid, maar vlot raadpleegbaar digitaal schoolwerkplan. De onderwerpen zijn alfabetisch geordend en hebben links naar belangrijke beleidsdocumenten en afsprakennota's. De doorlichting was een gelegenheid om enkele documenten nog wat 'op te poetsen' of te duiden bij het team.
Tussen de klassen met dezelfde leeftijdsgroep en binnen de graad is er een frequente en open communicatie over de concrete uitvoering van gemaakte afspraken.

Besluitvorming

Leerkrachten voelen zich betrokken bij de besluitvorming op school. Ze geven aan dat ze de mogelijkheid krijgen om voorstellen te doen en samen naar een consensus te zoeken.
Op de maandelijkse personeelsvergadering bespreekt het team pedagogisch-didactische en organisatorische aspecten van het schoolleven. Soms vergaderen beide afdelingen afzonderlijk.
De school houdt rekening met de mening van kinderen. De leerlingen van de bovenbouw kiezen hun vertegenwoordigers voor de leerlingenraad. Deze hebben maandelijks een werklunch, onder de begeleiding van enkele leerkrachten. De voorstellen blijven niet beperkt tot louter organisatie. Ook muzische vorming en aspecten van verkeersopvoeding komen aan bod. In overleg met de ouderraad, denken ze na over de inrichting van de speelweide.
Daarnaast organiseert de school jaarlijks een onderzoek naar leerlingentevredenheid.

Kwaliteitszorg

Een visietekst rond kwaliteitsbeleid omschrijft schoolkenmerken, die sporen met de indicatoren van beleidsvoerend vermogen. Daarnaast beschrijft de tekst ook de zelfevaluatie-instrumenten, die de school gebruikt.
Enige tijd geleden beoordeelden enkele teamleden, in samenwerking met de pedagogische begeleiding, het profiel van de school vanuit een kijkwijzer voor kwaliteitsontwikkeling. De directeur wil de bevindingen meenemen in het volgende meerjarenplan.
Via een tevredenheidsonderzoek wil de school ook de mening van ouders betrekken in het denken over kwaliteit.

Af en toe vormen ook leerlingenresultaten het uitgangspunt voor reflectie over de aanpak van sommige leergebieden of -domeinen.
De responsiviteit en de veranderingsbereidheid van het team zorgt soms voor heel wat ideeën, zelfs binnen een 'sabbatjaar'. De school heeft de neiging om 'direct aan de slag te gaan', zonder veel reflectie over een goed uitgebalanceerd implementatietraject. Dit kan de opvolging en de afronding ervan bemoeilijken.

Talenbeleid

De school integreert en evalueert het talenbeleid in haar zorgbeleid. Initiatieven voor taalvaardigheidsontwikkeling spelen in op de behoeften inzake Nederlands en vooral op het remediëren van leerlingen met taalachterstand. Het team verzorgt de talige aspecten van de communicatie met de ouders en de leerlingen. Diverse initiatieven, zoals onder andere initiatie Frans, bibliotheekbezoek en formele gesprekken in de leerlingenraad bevorderen een positieve omgang met taalcultuur en –diversiteit. Voor een meer participatieve ontwikkeling van het talenbeleid zijn nog groeikansen. Bijvoorbeeld voor professionalisering rond de herziene eindtermen voor Nederlands en de aanpak van het talenbeleid.

GOK- en zorgbeleid

Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen in kaart brengt.
Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.
De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt.
De acties op leerling-, leraren- en schoolniveau die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen.
Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.
Het hele schoolteam kent de effecten van de acties binnen zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.
Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de meeste teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De geïntegreerde en doelgerichte aanpak van wiskundige initiatie en muzische vorming in de kleuterafdeling.
- Het leerplangericht aanbod voor wiskunde en muzische vorming in de lagere afdeling.
- De differentiërende werkvormen voor wiskunde in de lagere afdeling.
- De klasoverschrijdende samenwerking voor muzische vorming, die de betrokkenheid van leerlingen en leerkrachten stimuleert.
- Het nauwgezet opvolgen van de vorderingen van kinderen in beide afdelingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De vernieuwingsbereidheid en de doelgerichte structuren die de professionalisering van het team ondersteunen.
- De kansen tot leren van elkaar.
- De vertaling van de zorgvisie naar effectieve interventies op kind-, leerkracht- en schoolniveau.

Wat betreft het algemeen beleid

- De zorg voor een goede informatiedoorstroming en de kansen tot inbreng bij de besluitvorming.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het gebruik van het leerplan als planningsinstrument in de kleuterafdeling, eerder dan als verantwoording.
- De afstemming tussen verschillende observatie-instrumenten en de nagestreefde doelen in de kleuterafdeling.
- De aandacht voor betekenisvolle contexten en probleemsituaties bij wiskunde.
- De gradatie en meer specifieke beoordelingscriteria binnen muzische vorming in de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Een duidelijke strategie bij vernieuwingen, met afspraken voor opvolging en evaluatie van het traject.
- De signalering bij leerbegeleiding ook uitbreiden naar beter begaafde leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het gebruik van leerlingenresultaten en gericht klasbezoek als uitgangspunt voor reflectie over de didactische praktijk.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De bewoonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **20-02-2017** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	**Voor kennisname namens het bestuur**
Johan Kets de inspecteur-verslaggever	**TONY LECOUTRE** de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	